

Hogyan lehet külföldre utazni?

Március elsejétől az IBUSZ adja ki az útleveleket

A rend helyreállása nyomán fokozatosan egyre nagyobb lehetőség nyílik ismét a külföldre való utazásokra. A szegedi rendőrség útlevelesztályára a múlt héten négy, ezen a héten pedig 11 kivándorlási engedély, illetve útlevel érkezett a megye területén lakó különböző személyek részére. Erdemes megemlíteni, hogy Farkas Lajosné számára is megérkezett a kivándorlási engedélyt Svédországra: ott élnek gyermekeik. A kivándorlási útlevelet az előtérben beszerzése után, általában azok kapják meg, akiknek közvetlen hozzátartozói már régebben külföldön élnek.

A legújabb rendelkezések értelmében március 1-től az útleveleket az IBUSZ adja ki.

A szegedi IBUSZ hatásköre ebben a tekintetben egész Csongrád megyére kiterjed.

Kik, milyen esetekben, hogyan kaphatnak útlevelet?

Akik a népi demokratikus országokban lakó közvetlen hozzátartozójukat — testvéreiket, szüleiket, gyermekeiket — akarják meglátogatni, március elseje után az IBUSZ Klauzál téri irodájához forduljanak.

Ott igazolják — hozzátartozójuktól érkezett levéllel, vagy más irattal —, hogy valóban közvetlen hozzátartozójukat akarják meglátogatni.

Kétförintos okmánybélyeggel ellátott kérelmet állítanak ki a külföldre utazni szándékozók

Ezt beadják az IBUSZ-hoz. A Szovjetunióba, — ha Kárpát-Ukrajna területéről az ottani tanácsi szervek az ellátásukra vonatkozóan garancialevelet küldenek —, Csehszlovákiába, Lengyelországba, a Német Demokratikus Köztársaságba az elmúlt év nyarán érvénybe lépett, a személyazonossági igazolvány mellé kiadott betétlapot érvényesít útlevel helyett az IBUSZ. Ez 50 forintba kerül.

Jugoszláviába és Romániába útlevelet kell kiváltani, amely 200 forint költséggel jár, a vízum-díj és az utazási költségen kívül. Albániába és Bulgáriába, ha az oda utazni szándékozó vonattal akar menni, útlevelet, ha pedig repülőgépen utazik, akkor csak betétlapot kell kiváltania. A korábbi gyakorlatól eltérően jelenleg az útlevel, vagy a betétlap kiváltása után — annak alapján — a külföldre utazni akaróknak személynéven, vagy közvetlen hozzátartozójuk útján kell beszerezniük az illető ország követtségén a vízumot. Tehát a jelen körülmények között a vízumot nem az IBUSZ szerzi be.

Ha a különböző intézmények, vállalatok vezetői, dolgozói, szakemberei a népi demokratikus országokba tapasztalatszerésre akarnak utazni, akkor az onnan való meghíváson kívül az illetékes miniszter, vagy helyettese engedélyre van szüksége ahhoz, hogy az útlevelet megkapják. A már említett feltételek és körülmények szükségessége a nyugati országokba való utazáshoz is. Egyébként a külföldre való társasutazásokat is a jövőben ugyancsak az IBUSZ intézi és szervezi.

Inkább előbb, mint utóbb

véget ér a Vágóhídon is az ellenforradalmi hatás

„Nem kétséges, hogy előbb, vagy utóbb a Vágóhídon is véget ér az ellenforradalmi hatás” — olvashattuk az elmúlt napokban egy újságcikkünk végén, amely részletesen hírd adta, hogyan garázdálkodtak az ellenforradalmi lovagok a Vágóhídon. Szinte maga elé képzelhette a vörös lobogót és az ötágú csillagot, Elképzelhette, milyen aggodalommal nézték, vagy szenvedték végig ezeket a napokat a kommunisták, a becsületes munkások.

A közelmúlt napok sem mentesek az október végi garázdálkodás utórezgéseitől. A főhangadók egyikének, Dömösödinek, még most is volt mersze így nyilatkozni: „Ha szalad a vágólegény késsel a kezében, megcsúszhat és elszaladhat a kése. Ki felel ezért?”

Ezeket hallva, bizony arra a következtetésre juthat az ember, hogy itt a fenti idézetet úgy módosíthatnánk, inkább utóbb ér véget az ellenforradalmi hatás, mint előbb. A tények azonban mást mutatnak. Amíg nem volt párt-szervezet, s nem tevékenykedtek a kommunisták, addig inkább a másik oldal hallatta szavát. Most már van alapszervezet, s pusztá léte is erőt kölcsönöz a becsületes munkásoknak. Az újságcikk hatása sem kétséges, jöllehet nem tudott mindent a történetek pontosságával papírra vetni.

Nemzetiszínű zászló és vörös csillag

A szerdán délután tartott pártnapon már többet tudhatott meg a külső szemlélő a Vágóhídon uralkodó állapotról. Már a gyár külseje is számot adott az elmúlt napok

hozta változásokról. A kapu fölött az ötágú csillagot övezve nemzetiszínű és vörös zászló leng. A magyar zászló a vágóhídi hazafiak nemzeti hitvallásának jelképe, a vörös zászló és az ötágú csillag pedig a más népek dolgozóival való összefogásuk szimbóluma. Ott leng a két zászló, hirdelve, hogy ez a két jelkép szorosan összetartozik és el nem választható, ha rövid időre le is tépték a vörös zászlót az ellenforradalmároktól.

Ezt a véleményt nyilvánították ki a vágóhídi MSZMP-szervezet pártnapjának résztvevői is.

106 százalékos tervteljesítés

Sok szó esett a pártnapon gazdasági nehézségeinkről, amelyet az ellenforradalmi napok okoztak országunknak. Az ebből adódó feladatokat helyesen határozták meg a hozzászólók abban, hogy többet termeljünk és olcsóbban. Számokat is soroltak a bérek jelentős emelkedéséről, hogy az elmúlt hónap tervét a Vágóhídi munkásai 106 százalékra teljesítették. Érintették a résztvevők hozzászólásai a Szegedi Néplap újságjárójától írt cikkét. Egy pontatlanságra hivatkozva, elmondották, hogy Iványi László nem horthysta nyomozó volt, hanem csak próbarendőr és a demokratikus rendőrségben lett tiszt. A cikkben felsorolt más megállapításokat mondanivalójuk alátámasztására maguk is felhasználhatták, utaltak rá. Az egyik alkalommal szinte kórusban helyeselték az előadó egyik kérdésére. „Úgy van, úgy igaz”, — ahogy írták.

Már kisebb a hangjuk

Sőt arról is említést tettek, miként igyekeznek még most

is terror alatt tartani a párt-hoz közeledőket, az október végi napok lovagjai. Fenyegetőznek, március 15-ét emlegetik, mint az ellenforradalom egyik újabb akciónapját. Most, mikor már nagy vörös csillag emelkedik a magasba üzemük tetején, már jóval kisebb a hangjuk. A kommunisták és becsületes munkások egyöntetű válaszát fejtették ki a pártnap résztvevői: Március 15-ike soha sem lesz újabb október 23-ika, még a Vágóhídon sem.

A vágóhídi párt-szervezet pártnapja, s az ott elhangzott hozzászólások már azt is bizonyítják: nem kétséges, hogy inkább előbb, mint utóbb ér véget a Vágóhídon is az ellenforradalmi hatás.

Lökhajtásos légitaxi

Világszerte igen nagy sikereket örvendenek a csehszlovák „AERO-45”-típusú légitaxik. A csehszlovák szakemberek lépést akarnak tartani a lökhajtásos repülőtechnikával: ebben az évben hozzákezdtek a légitaxira szerelhető lökhajtásos motorok gyakorlati alkalmazásához.

Igy is lehet növelni az üzemi jövedelmet!

Manapság minden üzemből gyakrabban emlegetik ezt a szót: **jövedelmezőség** — mert az iparvállalatok önállóságának növelésével a dolgozók közvetlenül is érdekeltébbé váltak abban, hogy az üzem gazdaságosabban termeljen és minél nagyobb nyereséggel. A jövőben nem a különböző versenyek statisztikája és a bonyolult mutatók sorozata határozza meg a vállalatok tevékenységének hasznosságát, hanem első sorban a jövedelem. Egy pillantás a mérlegzárásra — és sok mindent meg lehet tudni a gazdasági vezetők leleményességéről, a munkástanács tevékenységéről. Természetesen ez még nem gyakorlat az ipar-

ban, de sok mindenben előre vetíti árnyékát. Soha sem keresték még olyan lázasan és olyan érdekelten üzemeinkben a jövedelem emelésének forrásait, mint napjainkban. Egy nagy veszteségű negyedév után indokolt ez, viszont nemcsak a veszteségek pótlása készített erre az embereket, hanem első helyen a jól feljogott munkásérdek, s az ezzel együttjáró népgazdasági érdek. Hogy mennyire közügy lett legtöbb helyen a nyereségre, s a még nagyobb nyereségre való törekvés, arra lássunk néhány példát városunk üzemeiből — s azokból is a jövedelem növelésének csak néhány forrását!

A gépek hatásának kihasználása

A Szegedi Jutáárugyárban elhatározták, hogy a kétgépes rendszerről visszatérnek az egygépes rendszerre. A kívül álló gyanakvással fogadja ezt az intézkedést, mondván: ez termelékenységsökkenést és munkabérenövekedést jelent, s ilyenformán a jövedelmezőség szempontjából nem praktikus. A szakemberek viszont más számítási eredményre jutottak. A kétgépes rendszerrel a gépek hatásfokát csak 50—52 százalékig tudták emelni, emígy viszont legalább 75 százalékig el tudnak jutni. A jutáparban ez a legjobb megoldás. Így a szövőedében javul a minőség, s az utána következő munkafolyamatok meggyorsulnak, s itt kevesebb munkás kell.

A januári eredmények sem cáfolták rá erre a felfogásra, mivel nyereséggel zárták ezt a hónapot is. Ilyenformán az a kijelentés sem könnyelmű a Jutáárugyárban, hogy az első negyedévben önköltségi és egyéb tekintetben is el tudják érni az 1956-os esztendő I—III. negyedévi szintjét.

Szép dolog ez, de valamit nem kalkuláltak bele a számításba mindeddig a jutágyáriak: az újítómozgalmat. Téli álmát alussza ez a hasznos mozzanlat, jöllehet ez sem lebecsülendő mértékben növelhetné a negyedévi nyereséget.

Új gépek, hiányszanyag pótlása

A Falemezgyárba egy más után érkeznek a nagyteljesítményű csehszlovák és német gépek, Hamarosan megkezdik a cseh szerelők az új hengerezítőgépek beszerelését. A meglévő, kis kapacitású hengerezítő nem tudta biztosítani, hogy a falemezek zömét száraz eljárással gyártásuk — az új gép viszont erre módosított ad, s a termelékenység növelését lényegesen elősegíti. A préselési idő 5 percre redukálódik a nedves préselésnél szükséges 50 percre helyett, s a termelés egy újabb üzemszabványt folytathat zárt szalagban. Ugyancsak Csehszlovákiából érkezett egy új hámozógép, ami felszabadít egy kis öreg gépet utánhámozásra, s így végeredményben anyagkarakérossági eredményt is hoz. Hamarosan működik az új fűrészelésű automata, és útban van egy „foltzó” automata is az NDK-ból, ami egy-két kezelővel 6 ember munkáját tudja elvégezni.

Hogy még csak egy lehetőséget említsünk: ide kívánkozik a falemezborításnál alkalmazott szükség-változtatás is. Eddig hazai, úgynevezett kanadai nyárborították a falemezt, de mivel ilyen nyersanyag most nem áll rendelkezésükre, a Szovjetunióból kapott fenyőszállomány vastag példányából hámoznak borítólapot. Érdekes, de ez az anyag csupán a forintban kifejezett árakat figyelembe véve — olcsóbb. Egy köbméter nyárfa 800 forintban van az üzemből, a fenyő ára viszont csak 670 forint. (A mostani szállományok egyébként a segélyezés keretében érkeznek.) Ez a megoldás mindenestre bevált.

Hiánycikkeket gyártanak — terven felül

Több szegedi üzemből adódott már példa arra is, hogy felkarolták egy-egy hiánycikk gyártását. Ebben a vállalkozásban sem egyszerűen a népgazdasági érdek tartották szem előtt, hanem számoltak azzal is, hogy milyen jövedelemhez juthat ezáltal a vállalat. A Vasöntődében műszerész-szaktatók készítenek a közeljövőben, s ennek a nyereségéből akarják valamelyest fejleszteni, korszerűsíteni az üzemet, mivel a központi beruházások egyelőre bizonytalanok. A Fémfeldolgozó Vállalat szintén tervezi: olyan új közszükségleti cikkeket akarnak gyártani még ebben az évben, amelyeket hazánkban eddig nem készítettek. A kísérletek már tartanak — minden bizonnyal sikeres lesz a próbálkozás is.

A Kéziszerszámgyárban egy rókáról két bőrt húznak. Az exportra készülő szecskavágóképek hulladékából kitűnő zsebképeket készítenek. Ezzel az elhatározással hozzájárulnak ahhoz, hogy csökkentsük a zsebkéshozzáért. Elcsodálkoztató, de Csehszlovákiából ebből a cikkből szép tételket importáltunk.

Mindez azonban csak néhány buzó forrása az üzemi jövedelem emelésének, s nemcsak ezekhez hasonlókat, hanem újabbakat és újabbakat lehetne felsorolni más üzemeiből is. Azt azonban beszédesen igazolják ezek az esetek is, hogy a nyereséges termelésre való törekvés valami irratlan törvény lett, s mindennél kutatók a jövedelem újabb kis helyi forrásait.

MUK? — Hát legyen, MUK!

A pesti járőkelő úton-ütfélen, akarva-akaratlanul találkozik ezzel az újkeletű jelszóval. Ház-falakon, hirdetőoszlopokon, járdákon ott díszleg — reszkető, gyáva kezekkel írt betűkkel — a kihívó, szemtelen íjlesztgetés: MUK! Néhol — talán a gyengébbek kedvéért — alatta zárójelben a teljes jelszó: »Márciusban Újra Kezdejük«. Hogy mit szeretnének egyesek új kezdeni, nem szükséges magyarázni...

A gyengébb idegzetűeket megijeszítik a feliratok, a higgadtan gondolkodókat bosszantják. Azaz legtöbb helyen csak bosszantották...

Mert a napokban érdekes — és öltetes — cílen-jelszavak születtek, s íródtak a krétával falrakarmolt, dülöngélő »Márciusban Újra Kezdejük« alá vörös, nyomtatott betűkkel; szinte polemizálva az előbbi jel-

szavakkal. MUK? Hát legyen MUK! Ha márciusban újra kezditek, MÁRCIUSBAN ÚJRA KAPCIUS!

A járőkelők elolvassák az új feliratokat is, legnagyobb részük tovább megy, sietve, dolgába tördöve, de jó néhányan mosolyognak. S ez a mosoly jelenti, hogy az új MUK-nak, a Márciusban Újra Kezdejük-nak nagyobb sikere van a réginél. Az egyszerű, dolgozó emberek nem akarnak újabb vérontást, zúrtavart, újabb pusztulást, — élni akarnak, becsületesen és tisztességesen. S életünk egyes, még mindig megoldatlan problémáit is becsületes munkával akarják megoldani, nem esztelen kalandokkal.

S márciusban, a tavasz kiteljesedésével, újra akarják kezdeni a teljes értékű munkát, — a teljes értékű életet. (— cz —)

— A KÖZIGAZGATÁS EGY-SZERŰSÍTÉSE folytán a szegedi tanácsházán több hivatal összevontak. A városi bérházban ezért több helyiség megürsödött. Ide most a Viz-és Csatornaművek egyik hivatali részlege költöztött.

— JUBILEUMI EVZÁRO KÖZGYŰLEST tart február 23-án délután az újszegedi Liget-venedéglőben az Első Szegedi Cipő-és Csizmakészítő Kisipari Termelőszövetkezet. Ez alkalommal ünneplik a szövetkezet fennállásának 50. évfordulóját.

Fáradtságos munkásság után...

Csütörtökön délelőtt kedves ünnepség színhelye volt a Csongrád megyei Építőipari Vállalat ebédlője. Gyólai István elvtárs, a vállalat igazgatóját búcsúztatták munkatársai.

1947-ben ő alapította meg az Építőipari Munkások Termelőszövetkezetét. Ebből a szövetkezetből alakult ki a Csongrád megyei Építőipari Vállalat. Gyólai elvtárs a szövetkezet, majd a vállalat vezetője lett. Az ő igazgatása alatt vált országos jelentőségűvé a vállalat.

Októberben az Építőipari Vállalat ellenforradalmáinak első dolga volt, hogy a kommunista harcoss igazgatót eltávolítsák a vállalat éléről.

— Hogy most én itt vagyok, és itt vagyunk mi, kommunisták — mondta Gyólai elvtárs az ün-

nepségen —; a Szovjetunió hőskatonáinak köszönhetjük, akik másodsor szabadították fel bennünket, mentették meg életünket.

Jócs Antal elvtárs, a Csongrád megyei Építőipari Vállalat új igazgatója búcsúztatta az építőipari dolgozók nevében Gyólai Istvánt és felolvasta és átadta az Eptésügyi Minisztérium miniszterhelyettesnek levelét.

„Nyugdíjazása alkalmából az állami építőiparban hosszú évek óta kifejtett példaadó és eredményes működésért, különösképpen a Csongrád megyei Állami Építőipari Vállalat igazgatójaként végzett kimagasló munkájáért elismeréssel fejezem ki Fátadságos munkássága után hosszú életet és jó egészséget kívánok. 1957. február 16. Padányi Mihály, miniszterhelyettes.”

HA NAGYON AKARNA...?

Régi gyakorlat, hogy miután egy panaszos Canosát jár és mégsem üdvözl — felkeresi a szerkesztőséget. Igazolódott ez a Gyógyászati Segédeszközök Gyára helyi fiókja esetében is. Ez a kis üzem körülbelül fél-éve telepedett meg városunkban, s vezetője azóta fukos fűző-jához, Csongrád megyei Villanyserelő Vállalathoz, DÁV-hoz és egyéb fórumokhoz, hogy kapcsolják be végre a gépeket üzemeltetéséhez szükséges 380 voltos áramot.

A megrendelés idejében elment a DÁV-hoz, ahonnan szabályosan visszaigazolták — bizonytalan időre, ami lehet az idők végtelenje is. Látván, hogy itt nem megy a dolog, az üzem a Csongrád megyei Villanyserelő Vállalatnál próbált szerencsét. Itt el is vállalták volna a munkát, de a DÁV — a panaszosok szerint — letiltotta, mondván, hogy az aszfaltvágás és egyebek az ő specialitása. De mit ér ez a specialitás, ha nincsen kábel! A DÁV ugyanis azért nem tudja a megrendelés óta sem elvégezni ezt a munkát, mert nem rendelkezik elegendő vezetékkel.

Pedig ennek a kis, egészségügyi szempontból fontos üzemnek nagyon sürgős lenne a gépek bekapcsolása. Kézi erővel nem tudják megfelelően ellátni az ország Pécs—Kecskemét—Békéscsaba háromszögébe eső részét, s így havonta mintegy 15 ezer forintnyi termelési érték — gyógyászati segédeszköz! — esik ki az üzem munkájából.

Hát olyan szegények vagyunk, hogy 100—120 méter kábelen ilyen fontos dolog elcsúszik? Hát ha nagyon akarja, akkor sem tudna segíteni a DÁV?

(mn)